

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika, sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjordan í hesum teiginum.

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurin, postsmoga 76, 3800 Argir.
Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Eyðun Joensen,
sálarfrøðingur

Minna Jacobsen,
sosialráðgevandi

Marnir Simonsen,
lækni

Fríða Patursson,
lögfrøðingur

Hví eri eg so ófriðarligur?

Vónandi kann ein teirra í brævkassanum hjálpa mær. Trupulleikar minir eru, at eg ikki kann binda frið. Síti eg t.d. frammanfyri sjónvarpinum, so noyðist eg at vika beinini, fyri at sita í friði. Geri eg ikki hetta, so koma spenningar upp gjøgnum beinini, sum fara burtur aftur, tá eg røri meg.

Ikki bert beinini eru trupulleiki min, eg havi eisini hábrøgd í andlitinum um næsina og rundan um munnin.

Eg siti annars hampiliga væl í tí figgarliga og havi goð familjuviðurskipti.

Kann tað hava nakað við blóðmangul ella blóðtrýstið at gera, at eg altíð eri so ófriðarligur?

ófriðurin

Meðan tað óvæð er bæði gagnligt fyri blóðrenslid og vanligt eisini at rora

seg, danda, gera smávegis fimleik o.a. aftaná, at ein hevur sitið leingi stillur, man slukur líkamligur ófriður, sum tygum siga frá, verða ov mikið av tí góða.

Eg haldi kortini ikki, at líkamligi ófriður tygara er so ógvísigur og umfevandi, at talan kann vera um tað sum vit nevna »Chorea« ella »Sct. Veitsdans« í sjúkufroðini, id kann vera grundað á bruna ella virus í heilavevnaðnum. Hetta er helst bert smávegis sálarliga treytað hábrøgd.

Slík hábrøgd kunnu vera rykkingar í andlitsvevnaðnum, um hálsin ella herðarnar, tó bert sjáldan í øðrum líkamspartum, — eitt nú í beininum. Tá er helst talan um tvangsneurotiskar líkamsrørslur.

Hábrøgd kunnu upprunaliga koma sum líkamsrørslur, sum t.d. »hirs« og tilíkt, tá eitt nú

klæðnaplogg sansa at, prika o.t.

Slíkar væl grundaðar líkamsrørslur kunnu væl seinniuttan eyðsýnda orsök halda fram, men nú sum óneyðug óvanar ella rætt og slætt — hábrøgd.

Hábrøgd koma einamest fyri hjá kensluliga viðkvæmum, samvitskukendum men ófriðarligum og mangan aggræsionsbyrgdum fólki. Tað er vanligt hjá ungum undir uppvekstri, men plagar at batna ella hvørva.

Mangan eru eisini onnur neurotisk sjúkraeyðkenni við í heildarmyndini, so sum neglabit, at gera seg vátan í landi, ringur matarlystur og/ella friðloysi.

Viðgerðin eigur í fyrstu sýftu ikki at miða imóti at leggja band á hábrøgdini, men heldur at linna um móguligar sálarliga orsøkir, sum síðani skuldi boðið í sær, at hábrøgdini

batnaðu ella svunnu heilt burtur.

EY-JO

Tablett fyri krímsjúku hevði hjáárin

Eg fekk krímsjúku herfyri og læknin gav mær tablettir fyri hetta. Tablettirnar eita BAKTRIM og eg skuldi taka tvær tablettir, tvær ferðir dagliga, saman við hostasaft og næsadropum.

Tað lagna hendi, at eg fór at rista á hondunum, og kundi bert sova triggjar til fyra timar um náttina.

Eg veit ikki, hvørt av hesum heilivág gav hjáárin, men eg haldi kortini, at tað vóru tablettirnar.

Hertil skal viðmerkjast, at eg haldi at heilivágin hjálpti, men eri kortini í iva um, hvørt tað er rætt at taka slíkt, sum gevur so stórt hjáárin. Kann læknin siga mær, hví so er?

Maður

Baktrim er eitt sulfoevni, sum vanligar verður kallað »betendilistablettir«.

Hetta kann geva ymsk

hjáárin, men um tað er orsøkin til at tygum ristast á hondunum, er iva-samt.

Heldur er tað næsadroparnir sum hava givið hetta árin, um tygum hava nýtt ov mikið í senn.

Viðvikjandi seinasta spurningi tygara, um tað er rætt at nýta slíkan heilivág fyri krímsjúku, tori eg ikki rættuliga at svara. Krím er virussjúka, so tað hjálpir lítið at taka Baktrim fyri tað.

Harafturimóti, um krímid hevur verið nakrar dagar, kann tað verða neyðugt við slíkum evnum.

M. S.

Til minnis um Onnu Schiller

Tað fólst sárt at hava mist eina so trúgva og góða vinkonu og ikki vardi tað okkum, at Anna skuldi fara so brádliga, bert eftir fáum døgum, einans 57 ára gomul. Vit høvdu verið saman, bert fáar dagar áðrenn hon legðist, og var hon tá sum altíð, mild og glád, at ein hevði ikki varhugan av, at hon var so sjúk.

Anna var dóttir John E. Evensen, spinnara og Berghild f. Dam. Hon vaks upp í góðum heimi, og vóru tey tvey systkin, beiggj Johan er verkfrøðingur og bústandi í Danmark. Bert 7 ára gomul misti hon pápan.

Barnaárin vóru góð og spennandi, vit høvdu jú Runding, Alaker, Hornabo, brúgvannar hjá Lützen og Rættará, eitt gott umhvørvi hjá børnum at vaksu upp í, og hava vit nógv góð minni frá hesum árunum.

Aftaná lokið realprógv, fór Anna á Logtingskrivstovuna at arbeiða, men hetta var ikki rætta starvið fyri Onnu, og fór hon til Danmarkar at fáa sær utbúgving sum sjúkrasystir. Aftaná lokið prógv kom hon at starvast á Landssjúkrahúsinum. Hon var sera væl dámd av ollum, bæði sjúklingum og starvsfólki við sínum spakføra og sjáldsama samkennandi lyndi. Tað var sjálvsagt, at Anna var sett sum leiðari, tá Sjúkrasystirskúli Foroya varð settur á stovn, og hvør næmingur minnst ikki, hvussu nærlogd hon var, so at tær skuldu fáa sum mest burtur.

Tey seinastu árin arbeiðdi hon bert nakrar

timar á skulanum, tí hon vildi vera meira heima hjá manni og børnum.

Í 1956 giftist hon við Gunder, og fingi tey tvær dotur, Ann-Britt og Ingunn. Ein skal leita leingi fyri at finna hjartaligari samband millum børn og foreldur, og var ein altíð vælkominn í teirra hugnaliga heimi í Tvørgøtu.

Fyri nokrum árum síðani bygd tey sær eina smáttu í Leynum, har tey vóru so ofta stundir vóru til tess. Har hugnaðu tey sær, arbeiddu uttanfyri, og er tað ein fragd at siggja, hvussu har veksir, og hvussu vakurt tey hava fingið tað. Gunder og genturnar, og eisini vit hava nógv góð minni haðani.

Anna verður nógv saknað okkara millum og leita tankur okkara til Berghild og Johan og til Gunder, Ann-Britt og Ingunn, sum hava mist so ómetuliga nógv.

Friður veri við minninum um Onnu.

Vinkonur